

Бібліотека Уманського національного університету

Релігія. Теологія. Біблієзнавство

віртуальна виставка

Підготувала:

Марія Фіткаленко,

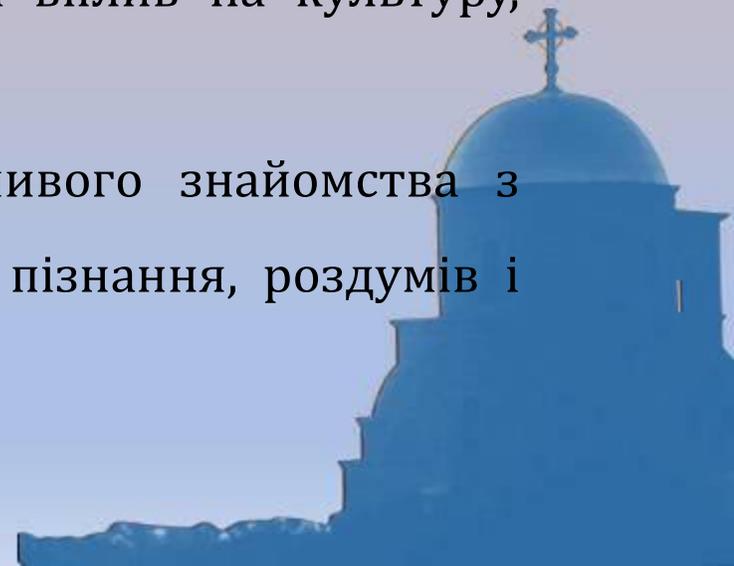
провідний бібліотекар

Умань, 2026

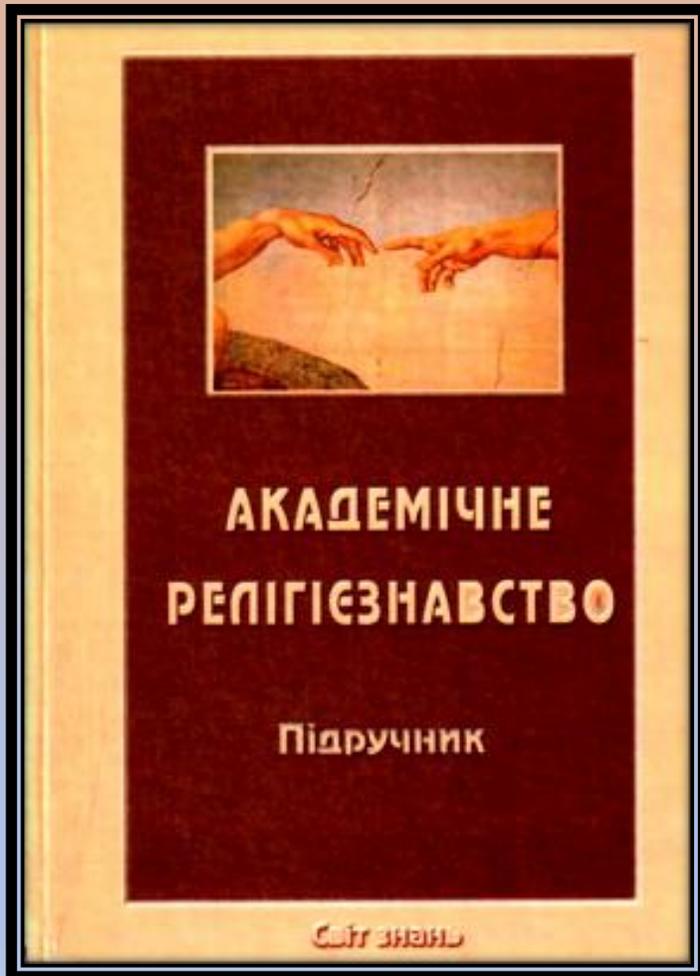
Релігія здавна є однією з найглибших духовних опор людства, джерелом моральних орієнтирів, світоглядних цінностей і культурної спадщини. Теологічна думка формувалася століттями, передаючи від покоління до покоління прагнення людини осягнути сенс буття, віру, істину та покликання людини у світі.

Віртуальна виставка *«Релігія. Теологія. Біблієзнавство»* презентує наукові та навчальні видання, праці класичних і сучасних дослідників, коментарі до біблійних текстів, історико-богословські розвідки та праці з релігієзнавства. Представлені матеріали допоможуть глибше осмислити духовну традицію, її вплив на культуру, освіту й суспільне життя.

Запрошуємо до перегляду віртуальної виставки та вдумливого знайомства з представленими виданнями. Нехай ця добірка стане джерелом пізнання, роздумів і духовного збагачення.

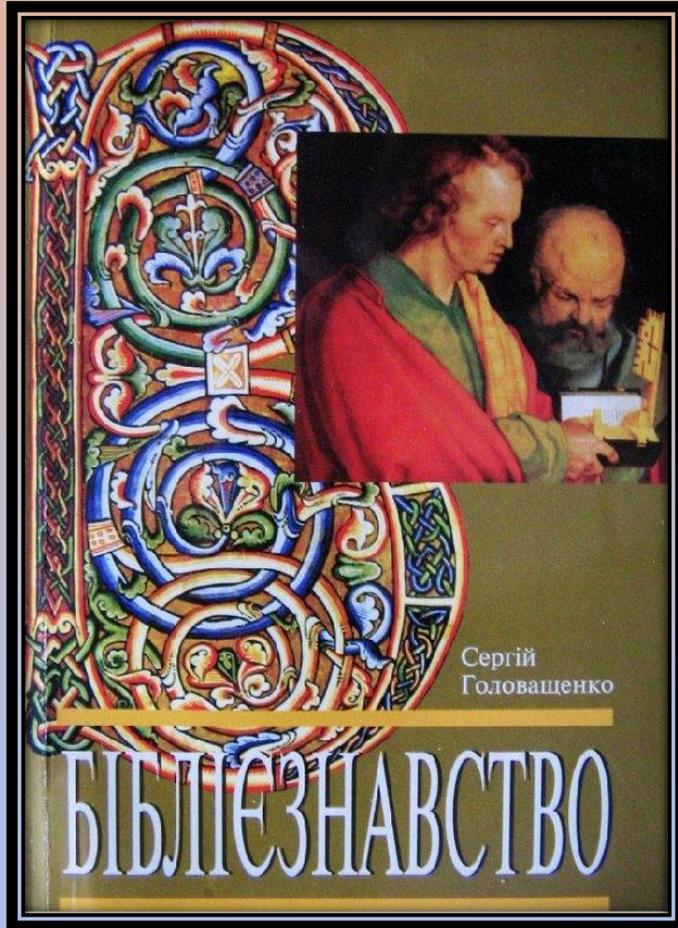
Академічне релігієзнавство : підручник / за ред. А. М. Колодного. — К. : Світ Знань, 2000. — 862 с.

Підручник написано відповідно до дисциплінарної структури релігієзнавства і на основі новітніх здобутків цієї сфери гуманітарного знання з акцентацією уваги на проблемах історії і сьогоденного буття релігії в Україні. Цим він відрізняється від прийнятої ще в науковому атеїзмі і відтвореної опісля у видрукуваних посібниках з релігієзнавства змістовної структури.

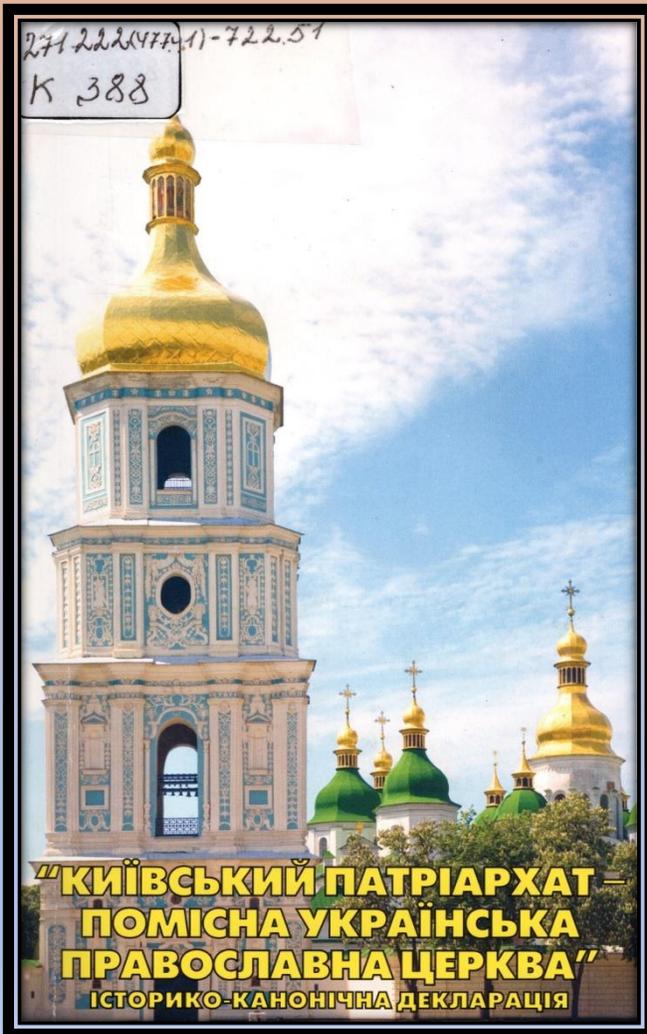
Розраховано на науковців, викладачів релігієзнавчих курсів, студентів і широке коло читачів, які цікавляться проблемами природи і функціональності релігії.

Головащенко С. І. Біблієзнавство : вступний курс / С. І. Головащенко. — К. : Либідь, 2001. — 495 с.

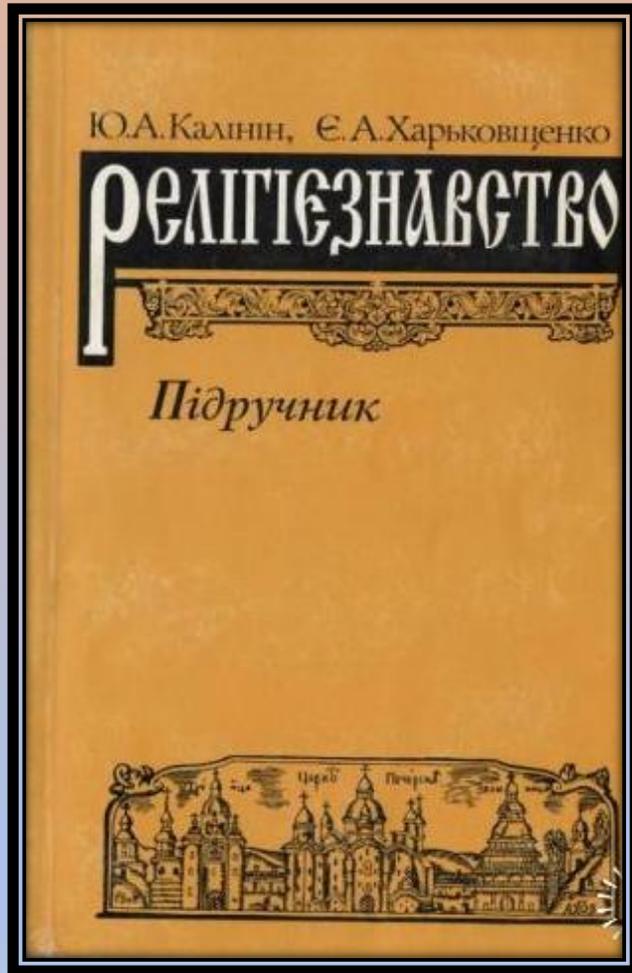
У книзі висвітлюється низка засадничих питань біблієзнавства, серед яких історія формування біблійного канону, – біблійні переклади та видання від найперших до сучасних; особливості і форми функціонування Біблії як священної книги в іудаїзмі та християнстві; Біблія як об'єкт критики та інтерпретації; історія біблієзнавчих досліджень; вплив біблійних сюжетів, образів, мотивів та символіки на світову та вітчизняну духовну культуру. Подано бібліографію сучасних іноземних видань, довідкові таблиці, вперше у навчальному виданні розкриваються біблієзнавчі ресурси мережі Internet. Для студентів, викладачів, усіх, хто цікавиться історією релігії та культури.

Київський патріархат – помісна українська православна церква: історико-канонічна декларація Архієрейського Собору УПЦ КП. — К. : УПЦ КП, 2009. — 176 с.

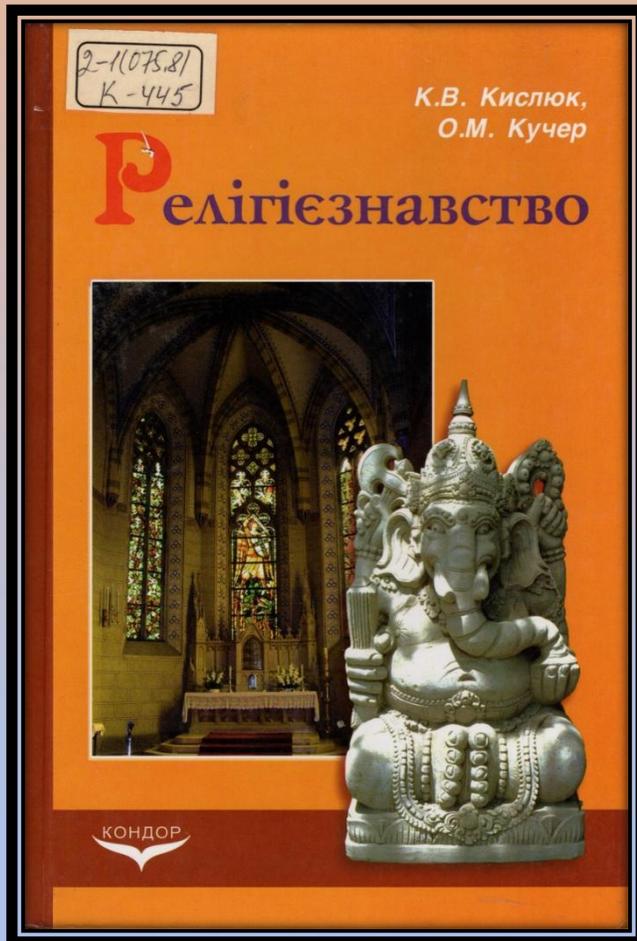
З метою роз'яснення позиції УПЦ КП щодо канонічного статусу нашої церкви, її поглядів на ситуацію в українському православ'ї, шляхів припинення існуючого розділення Православної церкви в Україні та утвердження єдиної Помісної Української Православної Церкви, на підставі Священного Писання та Священного Передання, канонів та історичного досвіду буття Вселенської православної церкви Архієрейський Собор УПЦ Київського патріархату проголошує цю історико-канонічну декларацію.

Калінін Ю. А. Релігієзнавство : підручник / Ю. А. Калінін, Є. А. Харьковщенко. — 5-те вид. — К. : Наукова думка, 2000. — 352 с.

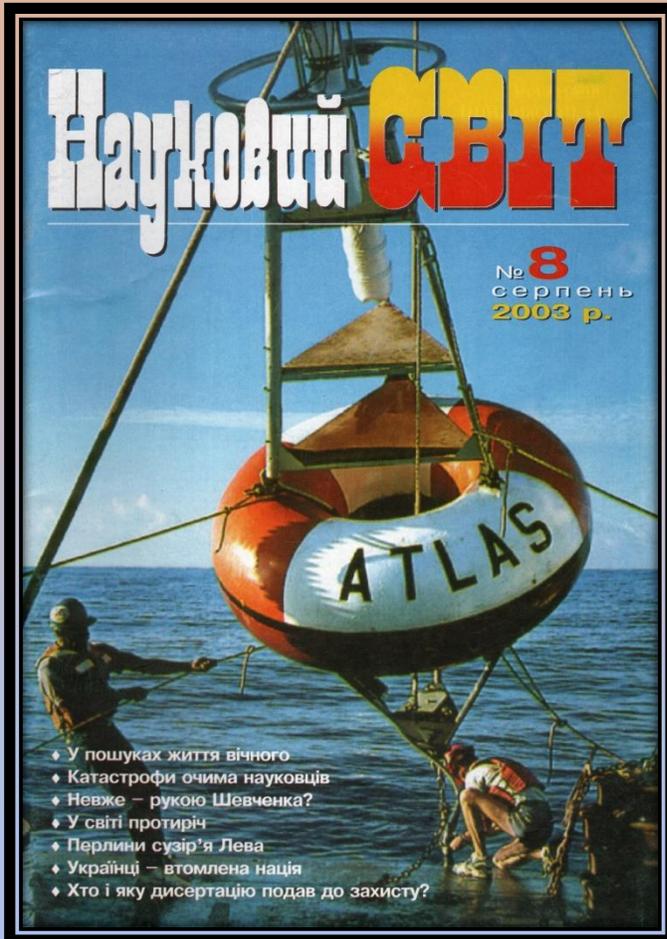
З наукових позицій освітлюється історія виникнення різних релігій, аналізуються основні їхні догмати та сучасний стан. Детально розглянуто ті релігії, яких дотримувалися і яких дотримуються етноси, що мешкали і що мешкають в Україні. Додано витяги із законів України, які стосуються релігійної сфери. Релігієзнавчий словник та іменний покажчик поліпшать користування підручником.

Кислюк К. В. Релігієзнавство : підручник / К. В. Кислюк, О. М. Кучер. — 5-те вид., виправ. і доп. — К. : Кондор, 2007. — 636 с.

У книзі представлено великий і цікавий фактичний матеріал з теоретичних проблем і основних напрямів академічного релігієзнавства, історії, віровчення, культової практики, релігійної організації первісних, етнічних і регіональних, світових, нових релігійних рухів, а також язичницьких вірувань давніх слов'ян і християнства в Україні. До кожної теми дібрано уривки зі священних текстів, карти й ілюстрації, складені питання, проблемні завдання, тести. У книгу вміщено короткий релігієзнавчий словник та короткі відомості про найбільш поширені релігії минулого і сучасності.

Коломієць П. У пошуках життя вічного / П. Коломієць // Науковий світ. — 2003. —
№ 8. — С. 4-5.

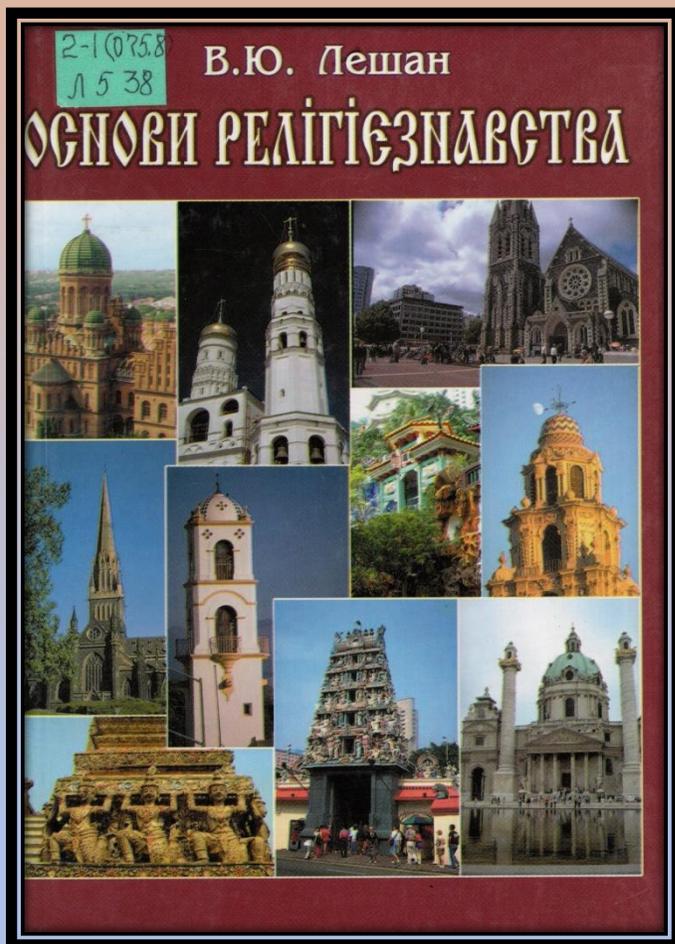
Без перебільшення можна сказати, що основою всіх світових релігій є проблема вічного життя. В останні десятиліття лави скептиків та атеїстів порідшали, а дедалі більше справді видатних учених починають засвідчувати свою віру в Бога. В статті йдеться про продовження життя земного, що відповідає інтересам не тільки кожного індивідуума, а й суспільства в цілому.

Кузик Б. М. Джерело вічності. Основи православної культури : навчальний посібник / Б. М. Кузик, Л. І. Литвин. — Дніпропетровськ : АРТ-ПРЕС, 2007. — 432 с.

На основі православного віровчення цей посібник розкриває нагальну необхідність та важливість розвитку духовно-морального спрямування людини, допоможе дітям у визначенні власної життєвої позиції. У посібнику узагальнено основи православного віровчення, що допоможе людині правильно повести себе в храмі, дасть відповіді на всі ваші запитання, що допоможуть дійсно пізнати православну віру.

Лешан В. Ю. Основи релігієзнавства : підручник / В. Ю. Лешан. — Чернівці : Рута, 2026. — 304 с.

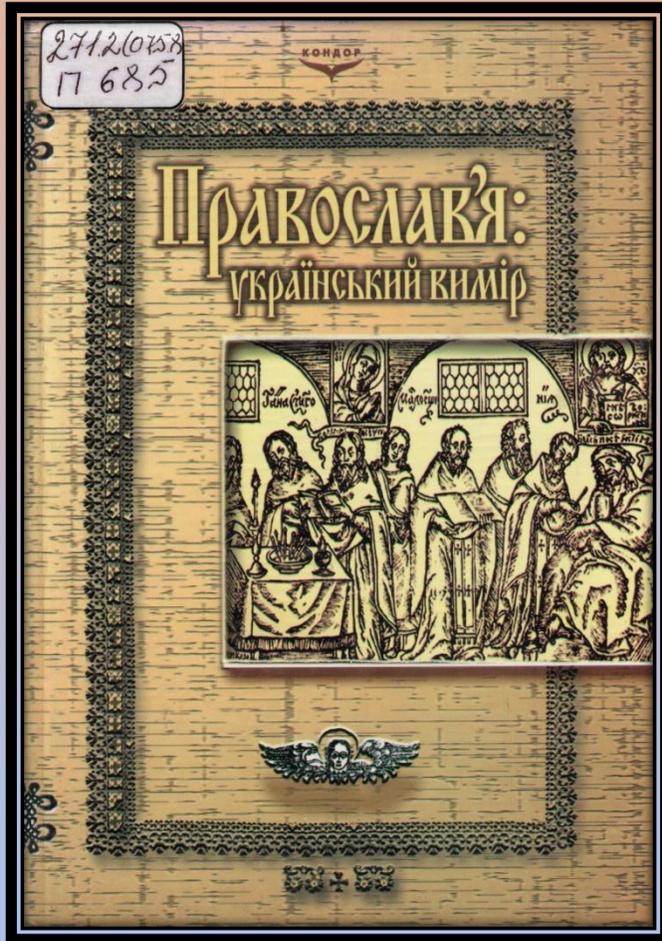
Розглядаються теоретичні аспекти релігієзнавства, висвітлюється роль та місце релігії в соціально-культурному процесі. Детально розглянуто ті конфесії, які поширені на території України. Додано витяги із законів України та міжнародних нормативних актів, які стосуються свободи совісті, та релігієзнавчий словник.

Лубський В. І. Релігієзнавство : підручник / В. І. Лубський, В. І. Теремко, М. В. Лубська. —
К. : Академвидав, 2005. — 432 с.

Підручник містить відомості щодо структури, принципів, методології релігієзнавства, його взаємодії з іншими галузями гуманітарних знань. Висвітлено походження, сутність структури релігії як феномену людського буття, подано класифікацію релігійних систем, розкрито особливості ранніх політеїстичних вірувань, національних, світових релігій, неорелігій, релігійних учень секулярного змісту та їх ролі в духовному розвитку людства. Розглянуто розвиток релігійного вільнодумства, проблему свободи совісті, а також особливості релігійного життя в Україні.

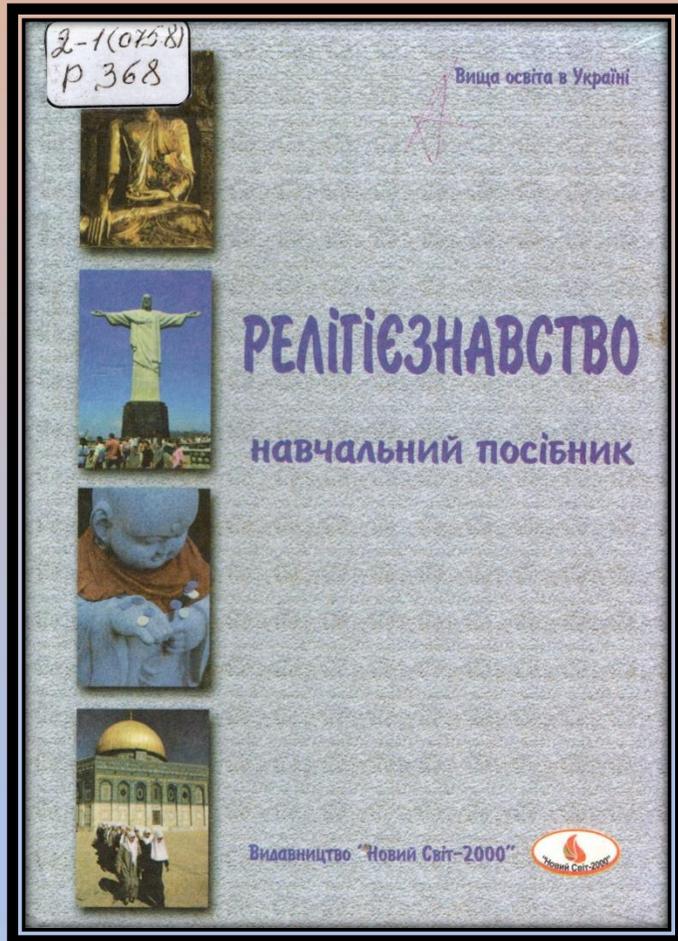
Православ'я: український вимір : навчальний посібник / П. Ю. Саух, О. П. Магеря, Л. Б. Пилявець та ін. ; за ред. П. Ю. Сауха. — К. : Кондор, 2004. — 384 с.

У книзі розкривається місія і доля православ'я в Україні становлення Української православної церкви з її національно-самобутніми рисами. Православна релігія і церква розглядаються як явище культури, через призму української духовності й національно-визвольних змагань за незалежність держави й автокефалію церкви.

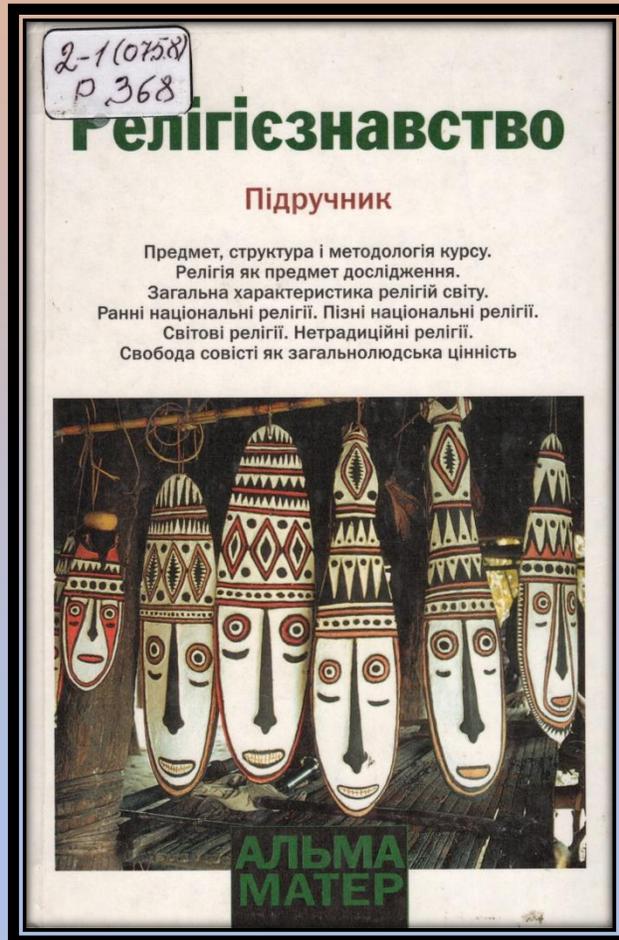

Релігієзнавство : навчальний посібник / Петрушенко В. Л., Петрушенко О. П., Скалецький П. М. ; за ред. В. Л. Петрушенка. — 2-ге вид., стереотипне. — Львів : Новий Світ-2000, 2005. — 328 с.

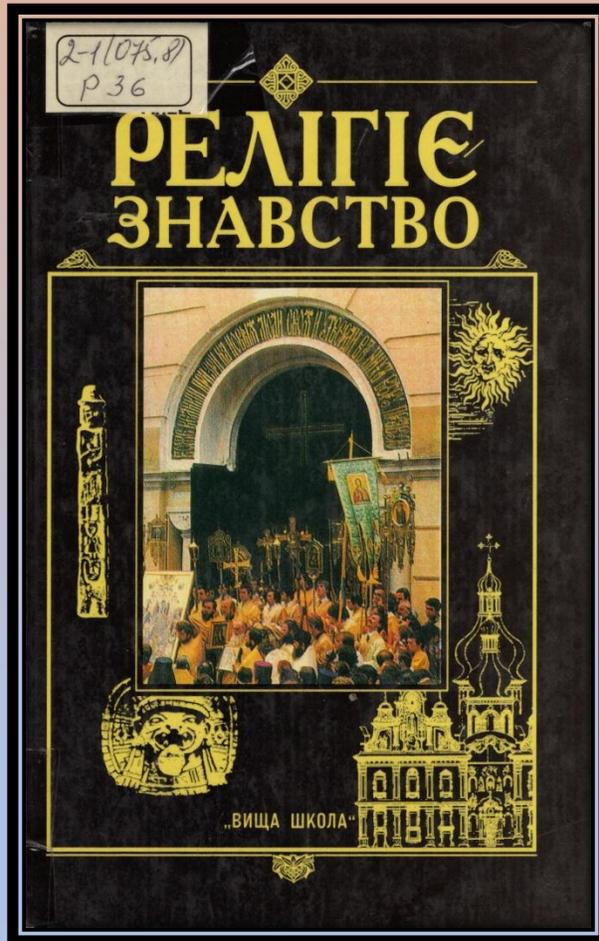
Навчальний посібник укладений у повній відповідності до державної навчальної програми курсу «Релігієзнавство» та містить в собі необхідний матеріал з усіх тем даного курсу. Він може бути використаний студентами та аспірантами (як для вивчення курсу, так і для підготовки рефератів та фіксованих виступів), а також викладачами «Релігієзнавства» та інших філософських дисциплін.

Релігієзнавство : підручник / за ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. — К. : Академія, 2000. — 408 с.

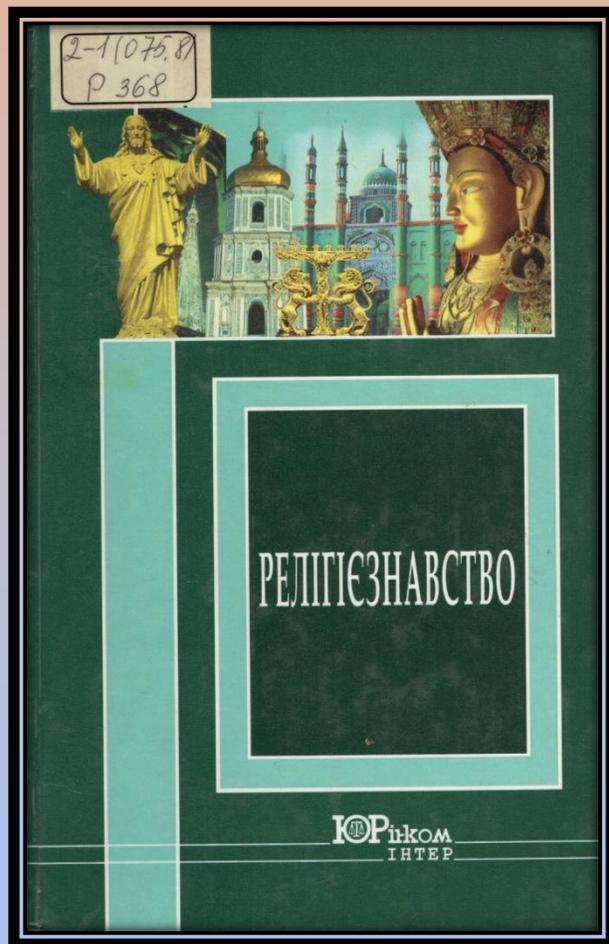
Підручник містить відомості щодо предмета, структури, методології релігієзнавства, його взаємодії з різноманітними галузями гуманітарних знань. Ґрунтовно висвітлено походження та феноменологію релігії, класифікацію та головні особливості ранніх вірувань, національних світових релігій, неорелігій та релігійних рухів. У цьому контексті розглядаються розвиток релігійного вільнодумства та проблема свободи совісті.

Релігієзнавство : підручник / Є . К. Дулухман, М. М. Закович, М. Ф. Рибачук та ін. ; за ред. М. М. Заковича. — К. : Вища школа, 2000. — 350 с.

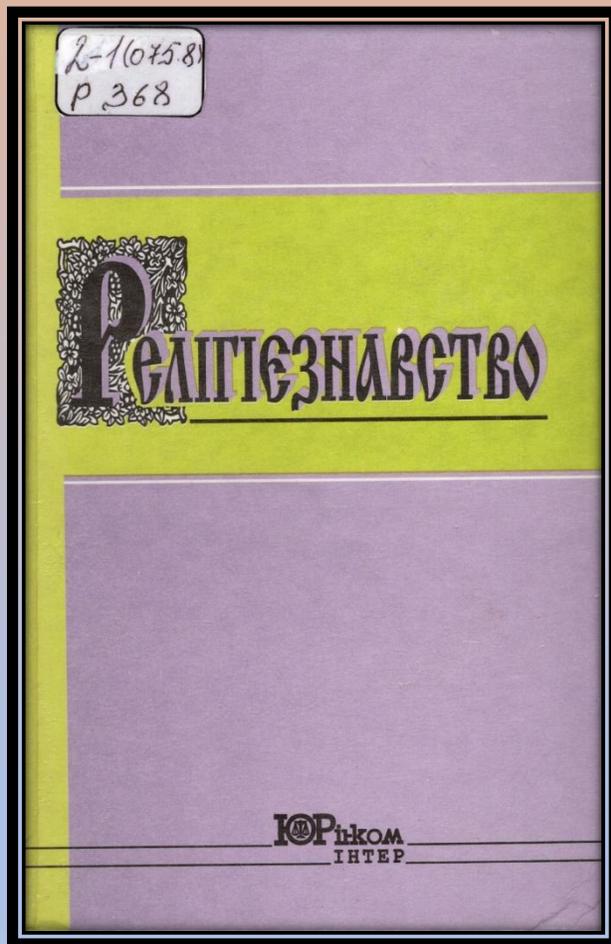
Розкрито сутність релігії та вільнодумства, їхні соціальні функції. Розглянуто виникнення в Україні християнства та інших релігійних конфесій, їх вплив на розвиток культури в умовах перебудови духовного життя суспільства, відродження національної культури. Висвітлено світоглядні аспекти релігії і вільнодумства, показано місце та роль їх у соціально-культурному прогресі.

Релігієзнавство : навчальний посібник / за ред. С. А. Бублика. — К. : Юрінком Інтер, 2000. — 496 с.

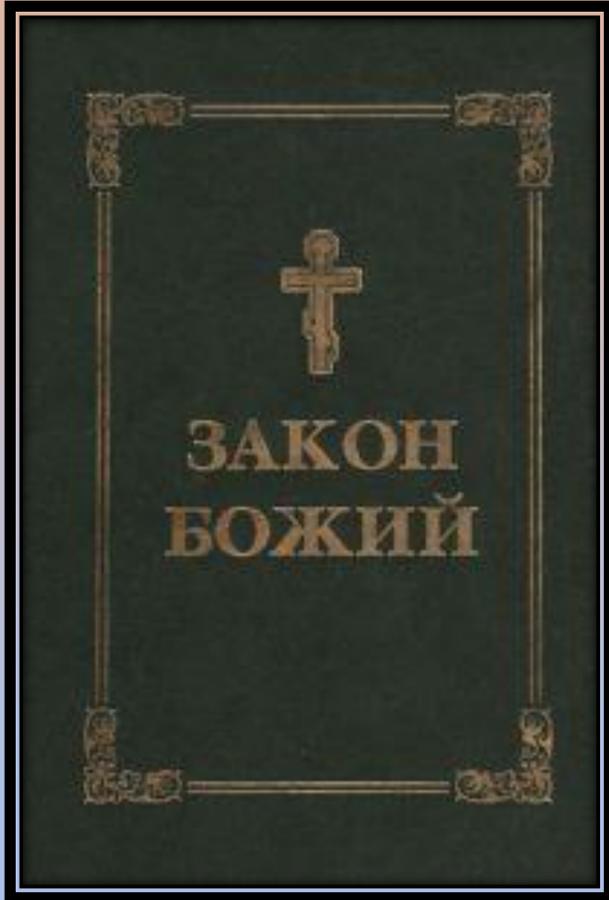
У навчальному посібнику з релігієзнавства подається аналіз релігії як культурно-історичного явища, висвітлюються сучасні релігії та їхня роль у розвитку цивілізації, питання правового регулювання державно-церковних відносин, здійснення свободи совісті в державі. Для з'ясування теоретичних питань широко використані історія, культура та державно-правові інституції України. Простежується взаємозв'язок теорії релігієзнавства з професійною діяльністю співробітників правоохоронних органів, юристів, правознавців.

Релігієзнавство : навчальний посібник /за ред. С. А. Бублика. — 2-ге вид. — К. :
Юрінком Інтер, 1999. — 496 с.

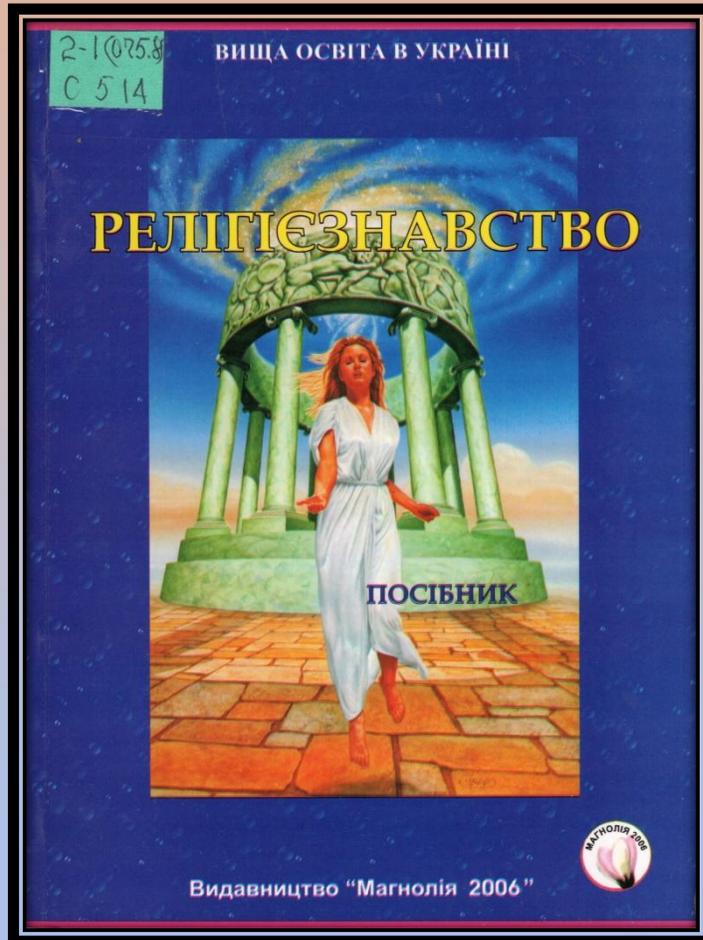
Подається аналіз релігії як культурно-історичного явища, висвітлюються сучасні релігії та їхня роль у розвитку цивілізації, питання правового регулювання державно-церковних відносин, здійснення свободи совісті в державі. Для з'ясування теоретичних питань широко використані історія, культура та державно-правові інституції України. Простежується взаємозв'язок теорії релігієзнавства з професійною діяльністю співробітників правоохоронних органів, юристів, правознавців.

Слобідський С. Закон Божий : підручник / С. Слобідський. — К. : Видавничий відділ УПЦКП, 2003. — 655 с.

Необхідність видання цієї книги зумовлена тим, що на сьогоднішній день в Україні ще не розв'язано питання викладання Закону Божого в школах. Через це маємо таку бездуховність і занедбаний моральний стан суспільства, для якого матеріальні цінності понад усе, а вже потім духовні. Віримо, що ця книга ляже на стіл кожної родини. З неї почерпнуть істини віри Христової учні, студенти та науковці.

Смольков О. А. Релігієзнавство : навчальний посібник / О. А. Смольков, Ю. Л. Дещинський. — 2-ге вид. стереотип. — Львів : Магнолія 2006, 2007. — 232 с.

Виклад є лаконічним за змістом та доступним за логікою подання історії розвитку релігій світу та їх місця в українському світогляді, а також основних різновидів релігій давніх та сучасних (первісних, ранніх та пізніх національних, а також світових релігій), їх сутності та взаємозв'язків.

Сотник О. М. Українська нація і Українська церква / О. М. Сотник. — 2-ге вид., випр. і доп. — Черкаси : Відлуння-Плюс, 2006. — 80 с.

Пропонована читачам книга – це розповідь про драматичну історію української нації, боротьбу націонал-патріотів за створення незалежної Української держави і Національної церкви. Автор здійснив велику пошукову. Аналітичну та літературну роботу по добору, коментуванню документальних матеріалів. Включаючи періодичні і монографічні видання.

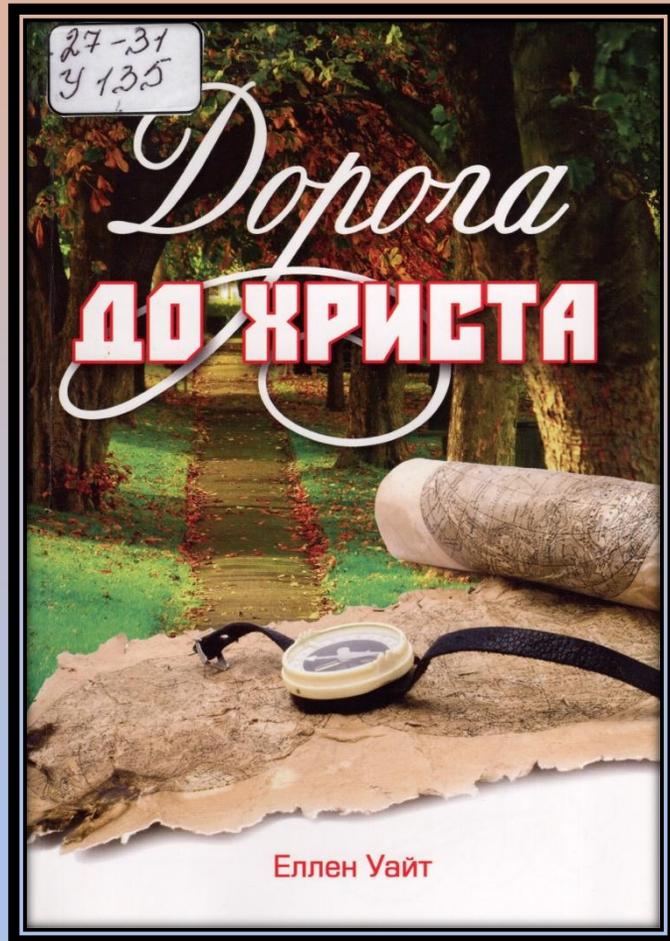
Уайт Е. Велика боротьба і найбільша надія / Е. Уайт. — К. : Джерело життя, 2012. — 128 с.

Книга описує боротьбу добра і зла протягом історії християнської Церкви, дає відповідь на запитання чому існують зло і страждання, яким чином усе це може допустити Бог, безмежний у Своїй мудрості, силі та любові. Досліджуючи походження та остаточне знищення гріха, можна отримати нове уявлення про справедливість і милосердя.

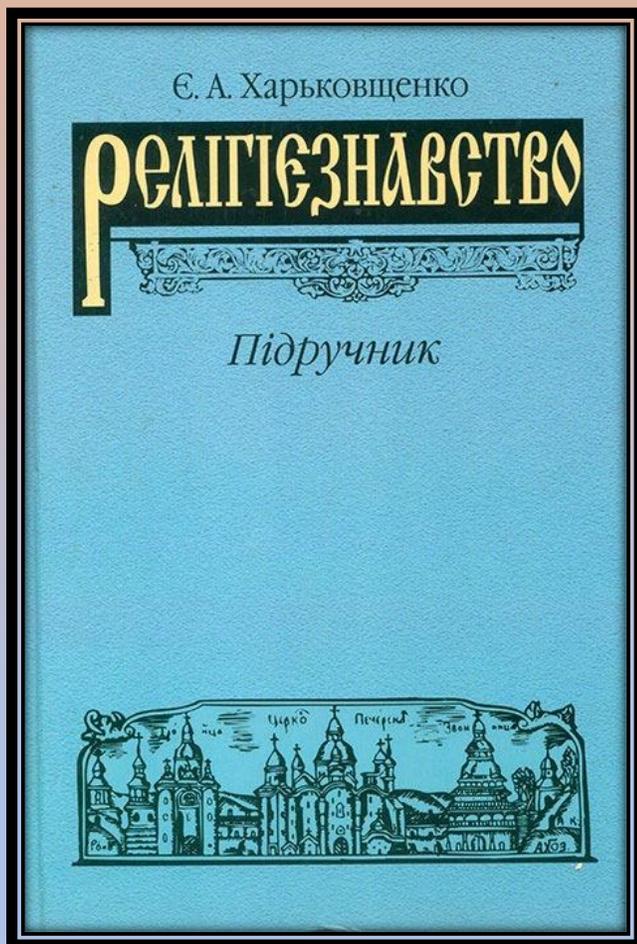

Уайт Е. Дорога до Христа / Е. Уайт. — К. : Джерело життя, 2011. — 128 с.

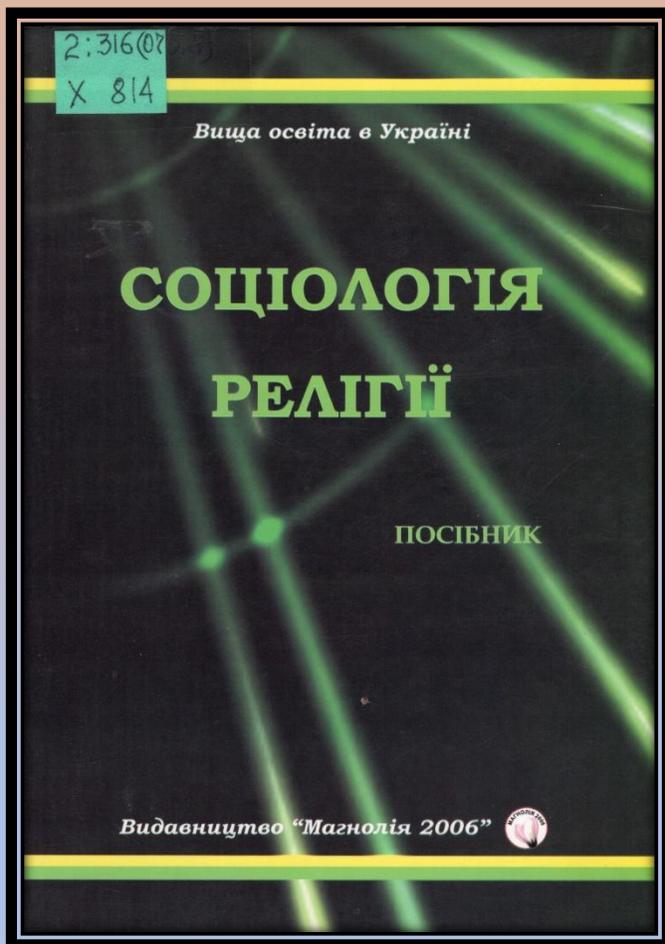
Назва цієї книги свідчить про її зміст і призначення. На її сторінках чітко і просто показаний шлях, який веде в дім Небесного Отця. Вона відкриває читачеві у всій привабливій красі Ісуса. Котрий єдиний може задовольнити всі потреби душі, яка страждає у пошуках щастя. У доступній формі книга розкриває секрет перемоги над гріхом через спасаючу благодать і силу великого друга грішників.

Харьковченко Є. Х. Релігієзнавство : підручник / Є. А. Харьковченко. — К. : Наукова думка, 2007. — 380 с.

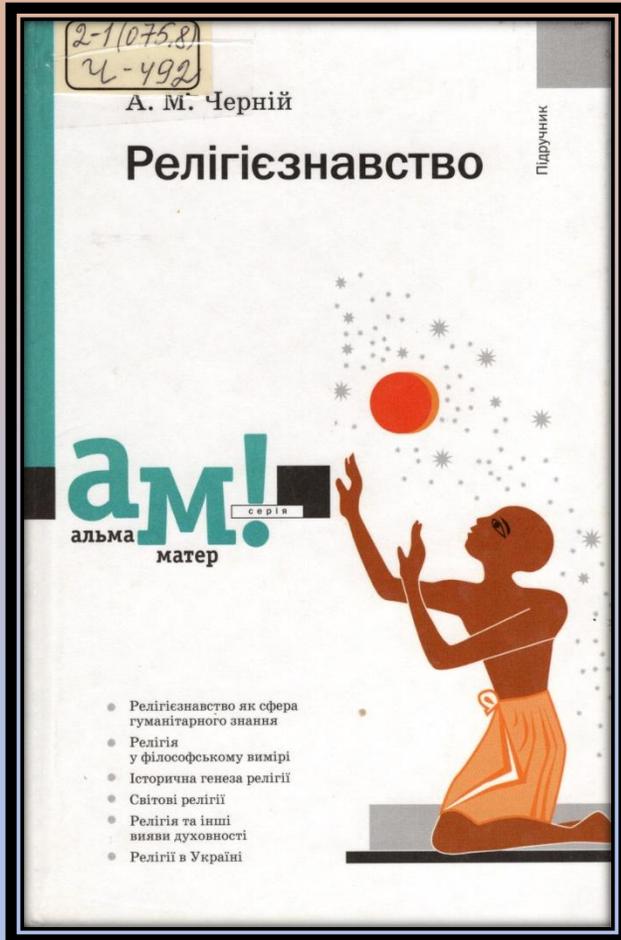
Підручник є спадкоємцем одного з найбільш популярних у 1994–2002 рр. навчальних видань з релігієзнавства, що було написане Ю. А. Калініним та Є. А. Харьковченко і витримало 6 видань. У ньому збережено такий же виклад за темами, що й у попередньому виданні: ранні форми релігійності, релігії в Стародавньому Світі, етнонаціональні релігії, світові релігії, нетрадиційні релігії, історія і сучасний стан релігій в Україні, конституційні гарантії та правове регулювання свободи совісті в Україні, але його істотно доповнено і перероблено відповідно до вимог Болонської конвенції. Книга містить короткий релігієзнавчий словник та іменний покажчик.

Хоронжий А. Г. Соціологія релігії : курс лекцій : навчальний посібник /
А. Г. Хоронжий. — Львів : Магнолія 2006, 2007. — 170 с.

Релігійна діяльність, релігійна свідомість, релігійні організації завжди впливали і продовжують активно впливати на суспільство, його самопочуття та життєдіяльність. Для більшості людей соціуму віра, здійснення релігійних культів, участь у релігійній діяльності визначають їх місце в суспільстві та відповідні соціальні функції в ньому. У цьому зв'язку та з інших причин соціологія релігії стала спеціальною науковою галуззю наукового соціологічного знання.

**Черній А. М. Релігієзнавство : підручник / А. М. Черній. — 2-ге вид., доп. — К. :
Академвидав, 2008. — 400 с.**

Підручник містить філософський аналіз основних проблем релігієзнавства – предмета, методів, принципів, а також природи, суспільних функцій релігії, її історичного розвитку від первісних вірувань до етнонаціональних та світових релігій. У ньому розкрито нерозривний зв'язок релігії і вільнодумства як свідчення прагнення людини вирватися із зовнішньої і внутрішньої несвободи, висвітлено причини появи та поширення неорелігійних течій. Детально охарактеризовано конфесійну карту сучасної України.

Дякуємо за увагу!

